

KIRJALLINEN KYSYMYS 52/2010 vp

Maahanmuuttopolitiikan kokonaishinta suomalaiselle yhteiskunnalle

Eduskunnan puhemiehelle

TV1:n MOT-ohjelma 8.2.2010 raportoi, että valtionhallinto ei pysty tuottamaan lukuja, joiden pohjalta kansalaiset voisivat tietää, mikä on nykyisen maahanmuuttopolitiikan kokonaishinta suomalaiselle yhteiskunnalle.

Ohjelmassa maahanmuuttoministeri Astrid Thors arvioi, että kiintiöpakolaisten maahanmuuton kustannukset ovat noin 110 miljoonaa euroa. Ohjelman toimittajat arvioivat, että maahanmuuttajien toimeentulotuet, asumistuet ja työttömyyskorvaukset ovat vuosittain noin 300 miljoonaa euroa. Samoin he arvioivat, että Suomi käyttää maahanmuuttajien sosiaali- ja terveyspalveluihin noin 200 miljoonaa euroa.

Ruotsissa ilmestyneen kirjan mukaan Ruotsin harjoittaman maahanmuuttopolitiikan hinta on 22 prosenttia maan verokertymästä ja Ruotsin harjoittama maahanmuuttopolitiikka on nostanut maan verorasitusta noin viisi prosenttiyksikköä. Toisaalta pitää muistaa, että maahanmuuttajien määrät ovat aivan toista luokkaa Ruotsissa kuin Suomessa.

Koen erittäin huolestuttavana, jos valtionhallinto ei pysty kertomaan kansalaisille nykyisen maahanmuuttopolitiikan kokonaishintaa. Asiallinen keskustelu tyrehtyy ja muuttuu yhä rasistisemmaksi, jos maahanmuuton taloudelliset kustannukset eivät ole selkeitä kansalaisille. Samoin maahanmuuton mahdollinen uudelleen linjaaminen on hataralla pohjalla samasta syystä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että kansalaisille ja eduskunnalle selvitetään Suomessa harjoitetun maahanmuuttopolitiikan kokonaishinta esimerkiksi viimeisten 10 vuoden ajalta, jolloin maahanmuutosta ovat vastanneet ministerit Astrid Thors, Kari Rajamäki ja Tarja Filatov?

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2010

Kari Kärkkäinen /kd

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimit-
tanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kan-
sanedustaja Kari Kärkkäisen /kd näin kuuluvan
kirjallisen kysymyksen KK 52/2010 vp:

*Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryh-
tyä, että kansalaisille ja eduskunnalle
selvitetään Suomessa harjoitetun maa-
hanmuuttopolitiikan kokonaishinta esi-
merkiksi viimeisten 10 vuoden ajalta,
jolloin maahanmuutosta ovat vastan-
neet ministerit Astrid Thors, Kari Raja-
mäki ja Tarja Filatov?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maahanmuuton kustannuksista vuonna 2009 voi-
daan alustavasti todeta seuraavaa: sisäministe-
riön pääluokassa vuonna 2009 paluumuuttajista
(entisen Neuvostoliiton alueelta tulleet paluu-
muuttajat), pakolaisista ja turvapaikanhakijoista
aiheutuivat yhteensä 136,247 miljoonan euron
kustannukset. Tämä koostuu entisen NL:n
alueelta tulneiden paluumuuttajien toimeentulon
ja heimoveteraanien palvelujen järjestämisestä
(kunnille korvattiin vuonna 2009 noin 4,96 mil-
joonaa euroa), pakolaisten vastaanotosta aiheutu-
vista kustannuksista (kunnille korvattiin vuonna
2009 yhteensä 45,26 miljoonaa euroa) sekä tur-
vapaikanhakijoiden vastaanotosta aiheutuvista
kustannuksista (vuonna 2009 noin 86,02 miljoonaa euroa). Luvut ovat alustavia eivätkä tilinpäätöslukuja.

Puhuttaessa maahanmuuton kustannuksista on tärkeä muistaa, että maahanmuuttajien osalta tulonsiirtojen perusteet korvausajan jälkeen ovat samat kuin kansalaistenkin. Perus- ja muiden palvelujen järjestämisestä aiheutuu kuntakor-

vausajan jälkeen kustannuksia, samoin syntyy verotuloja. Ainoa merkittävämpi tutkimus, joka aiheesta on tehty on VATT:n tutkimus 1990-luvun maahanmuuttajien työllisyys, tuloverot ja tulonsiirrot. Siinä arvioitiin 1990-luvulla Suomeen muuttaneiden maahanmuuttajien osallistumista työmarkkinoille sekä heidän maksamiaan välittömiä veroja ja saamiaan tulonsiirtoja. Päättös oli, että maahanmuuttajien työllisyyden todennäköisyys — ja siten taloudellinen hyvinvointi — kasvaa voimakkaasti Suomessa asutun ajan kuluessa. Näin ollen, humanitaarisista syistä Suomeen tulevia maahanmuuttajia lukuun ottamatta, maahanmuuttajat maksavat välittömiä veroja enemmän kuin mitä saivat suoria tulonsiirtoja jo kuuden maassaolovuoden jälkeen. Humanitaarinen muutto mukaan luettuna maahanmuuton suora vaikutus julkisen sektorin rahoitukseen kuitenkin säilyi negatiivisena koko tarkasteluajanjakson eli vuoteen 2000 saakka, joskin neljännen vuoden jälkeen negatiivinen tase alkoi nopeasti pienetä. Huomattava on kuitenkin, että tutkimuksen kohderyhmänä olivat 1990-luvulla Suomeen saapuneet maahanmuuttajat, joiden työllistyminen hidastui merkittävästi laman vuoksi.

Vuonna 2006 tehtiin Suomessa työministeriön Valtion taloudelliselta tutkimuskeskukselta ja Stakesilta tilaama tutkimus, jossa selvitettiin ensimmäistä kertaa tarkemmin maahanmuuttajien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden käyttöä Suomessa. Tutkimuksessa selvisi muun muassa, että maahanmuuttajat käyttävät suomalaisväestöä vähemmän terveydenhuollon palveluita. Heidän ja suomalaisväestön julkiselle sektorille aiheuttamat lastenhoidon kustannukset ovat suunnilleen yhtä suuret. Alle 3-vuotiaat maahanmuuttajalapset ovat harvemmin päivähoidossa, mutta heidän vanhempansa saavat useammin kotihoidon tukea.

Maailmanpankki puolestaan julkaisi vuonna 2009 laajan tutkimuksen EU-maiden maahanmuuttajataustaisen väestön kontribuutiosta kansalliseen verokertymään sekä sosiaalietuuksien käytöstä. Tutkimuksessa vertailtiin maahanmuuttajataustaisten ja ei-maahanmuuttajataustaisten kotitalouksien keskituloja ja veroja sekä sosiaalietuuksien käyttöä. Tutkimuksessa ei saatu näyttöä siitä, että maahanmuuttajat maksaisivat vähemmän veroja tai että he käyttäisivät merkittävästi enemmän sosiaalietuksia. Päinvastoin, tutkimuksen mukaan maahanmuuttajat tuovat EU-maille miljardien eurojen nettokertymän.

Edellä olevaan viitaten on todettava, että maahanmuuton kustannusten laskeminen ja vertailu on erittäin hankalaa, ja aikaisempien aiheesta tehtyjen tutkimusten tulokset ovat vaihdelleet voimakkaasti käytettyjen menetelmien, tehtyjen oletusten, aineistojen sekä mukaan laskettujen julkisten palveluiden mukaan.

Uuden kattavan selvityksen laatiminen vaatisi runsaasti resursseja. Kansainvälisen taloustilanteen heikentyessä ei ole näköpiirissä, että Suomessa ryhdyttäisiin laatimaan kattavaa tutkimusta, jossa maahanmuuton kustannuksia selvitetäisiin.

Helsingissä 9 päivänä maaliskuuta 2010

Maahanmuutto- ja eurooppaministeri Astrid Thors

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 52/2010 rd undertecknat av riksdagsledamot Kari Kärkkäinen /kd:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att för medborgarna och riksdagen klargöra det totala priset för den migrationspolitik som bedrivits i Finland till exempel under de senaste 10 åren då ministrarna Astrid Thors, Kari Rajamäki och Tarja Filatov har svarat för migrationsfrågorna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

När det gäller kostnaderna för migration kan det preliminärt konstateras följande: under inrikesministeriets huvudtitel år 2009 uppgick kostnaderna för återflyttare (återflyttare från det forna Sovjetunionens område), flyktingar och asylsökande till 136,247 miljoner euro. Beloppet består av ordnande av utkomststöd för återflyttare från det forna Sovjetunionens område och tjänster för frändeförvärd (kommunerna fick ca 4,96 miljoner euro i ersättning år 2009), kostnader för mottagande av flyktingar (kommunerna fick sammanlagt 45,26 miljoner euro i ersättning år 2009) samt kostnader för mottagande av asylsökande (ca 86,02 miljoner euro år 2009). Siffrorna är preliminära, inte bokslutssiffror.

När man talar om kostnaderna för migration är det viktigt att komma ihåg att grunderna för inkomstöverföringar till invandrare efter ersättningsperioden är de samma som i fråga om medborgarna. Efter den period då kommunerna ersätts för kostnaderna orsakas kostnader av ordnande av basservice och andra tjänster, likaså

uppkommer det skatteinkomster. Den enda betydande utredningen kring ämnet är VATT:s undersökning Sysselsättning, inkomstskatter och inkomstöverföringar för 1990-talets invandrare. I undersökningen utvärderas de invandrades deltagande i arbetslivet som flyttat till Finland på 1990-talet samt direkta skatter som de betalat och inkomstöverföringar till dem. Huvudresultatet var att sannolikheten för invandrades sysselsättning — och därigenom deras ekonomiska välfärd — ökar kraftigt under den tid de bor i Finland. Sålunda betalar invandrare, med undantag av invandrare som kommer till Finland av humanitära skäl, redan efter det sjätte året i landet mer direkta skatter än de fick direkta inkomstöverföringar. Om humanitär invandring räknas med blev migrationens direkta effekt på den offentliga sektorns finansiering dock negativ under hela den period som undersökningen gällde, dvs. fram till år 2000, även om den negativa balansen snabbt började minska efter det fjärde året. Det bör ändå noteras att målgruppen för undersökningen var invandrare som hade kommit till Finland på 1990-talet då recessionen avsevärt försvårade deras sysselsättning.

År 2006 gjordes i Finland en undersökning som arbetsministeriet beställt av Statens ekonomiska forskningscentral och Stakes. I undersökningen utreddes för första gången närmare hur invandrare använder social- och hälsovårdens tjänster i Finland. I utredningen framkom bland annat att invandrare använder hälso- och sjukvårdens tjänster mindre än den finländska befolkningen. Kostnaderna för barndagvård som de orsakar den offentliga sektorn är ungefär lika stora som den finländska befolkningens kostnader. Invandrarbarn under 3 år är mera sällan i dagvård, men deras föräldrar får oftare hemvårdsstöd.

Världsbanken å sin sida publicerade år 2009 en omfattande undersökning om hur den befolkning i EU-medlemsstater som har invandrarbakgrund bidrar till det nationella taxeringsutfallet samt hur de använder sociala förmåner. I undersökningen jämfördes medelinkomster och skatter samt användningen av sociala förmåner mellan hushåll med invandrarbakgrund och hushåll utan invandrarbakgrund. Enligt undersökningen finns det inga bevis på att invandrare betalar mindre skatt eller att de använder betydligt mer sociala förmåner. Tvärtom, undersökningen visar att invandrare ger EU-medlemsstaterna ett nettoutfall på miljarder euro.

Med hänvisning till det ovan anförda bör det konstateras att det är ytterst svårt att räkna och jämföra kostnaderna för migration, och att resultaten av de undersökningar om ämnet som gjorts tidigare har varierat stort beroende på vilka metoder som tillämpats, vilka antaganden som gjorts, vilket material som använts och vilka offentliga tjänster som räknats med.

Att utarbeta en ny övergripande utredning skulle kräva mycket resurser. I och med att den internationella ekonomiska situationen försvagas finns det inga utsikter för att man i Finland börjar göra en omfattande undersökning för att utreda kostnader för migration.

Helsingfors den 9 mars 2010

Migrations- och Europaminister Astrid Thors